

የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር - ኢትዮጵያ
MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS - ETHIOPIA

**የሠራተኛ ቅን፣ ስለሚፈጸምበት ሥነ-ስርዓት የወጣ መመሪያ ቁጥር
833/2014**

**2014ዓ.ም
ኦገስት 11**

መመሪያ ቁጥር 833/2014

የሠራተኛ ቅነሣ ስለሚፈጸምበት ሥነ-ስርዓት የወጣ

መመሪያ

መግቢያ

በአሰሪ የሚፈጸም ቅነሣ አሳታፊ ፣ ግልፅ እና መተማመንን የሚፈጥር እንዲሆን ለማስቻል ይህ መመሪያ ወጥቷል።

1. አውጭው ባለሥልጣን

የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር በአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር 1156/2011 አንቀጽ 171 ንዑስ አንቀጽ 1/ሸ መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል።

2. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የሠራተኛ ቅነሣ ስለሚፈጸምበት ሥነ-ስርዓት የወጣ መመሪያ ቁጥር 833/2014” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

3. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፦

1. “አዋጅ” ማለት የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር 1156/2011 ማለት ነው።
2. “የሠራተኛ ተወካይ” ማለት በሠራተኛ ማህበር የሚወከል ወይም የሠራተኛ ማህበር በሌለበት ድርጅት ውስጥ በሠራተኛው ተመርጦ ከአሰሪ ጋር ሠራተኛውን በመወከል ለምክክር የሚቀርብ ማለት ነው።
3. “ምክክር” ማለት በአሰሪውና በሠራተኛ ማህበር ወይም በሠራተኛ ተወካይ መካከል የሚደረግ የመረጃና የሀሳብ ልውውጥ ማለት ነው።
4. “ከፍተኛ የምርት ወይም የአገልግሎት ውጤት” ማለት በድርጅቱ የቅነሳው ሂደት ከመጀመሩ አስቀድሞ በተካሄደ ሁለት ወይም ከሁለት በላይ የሰራ አፈፃፀም ምዘና መሠረት የተገኘ ከፍተኛ ነጥብ ነው።

- 5. በአዋጁ አንቀጽ 2 ሥር የተመለከቱት ትርጓሜዎች ለዚህ መመሪያ ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡
- 6. ማንኛውም በወንድ ምታ የተገለጸው የሴትንም ምታ ይጨምራል፡፡

4. የተፈጻሚነት ወሰን

- 1. የሠራተኞች ቁጥር ከ20 እስከ 50 በሆነ ድርጅት 5 እና ከዚያ በላይ የሆኑ ሠራተኞች የሚቀነሱ ሲሆን ወይም የሠራተኞች ቁጥር ከ51 እስከ 99 በሆነ ድርጅት ውስጥ 8 እና ከዚያ በላይ የሆኑ ሠራተኞች የሚቀነሱ ሲሆን ወይም የሠራተኞች ቁጥር 100 እና ከዚያ በላይ በሆነ ድርጅት ውስጥ 10 እና ከዚያ በላይ የሆኑ ሠራተኞችን የሚቀነሱ ሲሆን ይህ መመሪያ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡
- 2. የሠራተኞች ቁጥር ከ20 በታች በሆኑ ድርጅቶች ላይ ይህ መመሪያው ተፈጻሚ አይሆንም፡፡

5. በምክክሩ የሚሳተፍ የሠራተኛ ተወካይ ስለመምረጥ

- 1. የሠራተኛ ማህበር ባለበት ድርጅት በማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሠረት በምክክሩ ተሳታፊ የሚሆን ተወካይ የሚመረጥ ይሆናል፡፡
- 2. የሠራተኛ ማህበር በሌለበት በድርጅቱ ከሚገኙ ጠቅላላ ሠራተኞች መካከል ቢያንስ ከማንኛውም በላይ በሚገኙበት ስብሰባ የተመረጠ ተወካይ በምክክሩ ተወካይ ይሆናል፡፡
- 3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ላይ የተመለከተው የሠራተኛ ተወካይ ምርጫ በሠራተኞች በተመረጠ አስመራጭ ኮሚቴ የሚከናወን ይሆናል፡፡

6. በአሰሪና በሠራተኛ ተወካይ መካከል ስለሚደረግ ምክክር

- 1. አሠሪው ቅንጣት ከማካሄዱ አስቀድሞ የቅንጣውን ምክንያት፣ በቅንጣው ስለሚካተቱ ሠራተኞችና የስራ ክፍሎች የተመለከተ አጠቃላይ መረጃ ለሠራተኞች እንዲደርስ ማድረግ ይኖርበታል፡፡
- 2. አሰሪው ለሠራተኛ ማህበሩ ወይም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 መሠረት ከተመረጠ የሠራተኛ ተወካይ ጋር ምክክር ለማድረግ በጽሑፍ ጥሪ ያደርጋል፡፡

3. ምክክሩ በቅንሳው ከፍተኛ የአገልግሎት ወይም የምርት ውጤት ያላቸው ሠራተኞች በስራ ላይ ሊቆዩ ስለሚችሉበት ሁኔታ ይሆናል።
4. ከፍተኛ የአገልግሎት ወይም የምርት ውጤት ተብሎ ተቀባይነት የሚኖረው በድርጅቱ የቅንሳው ሂደት ከመጀመሩ አስቀድሞ በተካሄደ ሁለት ወይም ከሁለት በላይ የስራ አፈፃፀም ምዘና መሠረት የተገኘ ከፍተኛ ውጤት ሲሆን ይህም ውጤት ሠራተኛው ፈርሞ የተቀበለው መሆን ይኖርበታል።

7. ለሚኒስቴሩ ወይም አግባብ ላለው ባለስልጣን ስለማሳወቅ

1. አሠሪው ቅንሣ ከማካሄዱ በፊት ስለ ቅንሣው ምክንያት ፣ በቅንሣው ስለሚታቀፉ ሠራተኞች ቁጥር እና የሥራ ደረጃ ፣ ቅንሣው የሚወሰድበትን ጊዜ ፣ ስለ ሠራተኛ አቀናገስ መስፈርት ስለ ጠቅላላ የሠራተኞች ቁጥር እና የመሳሰሉትን መረጃዎች በማካተት ለሚኒስቴሩ ወይም አግባብ ላለው ባለስልጣን በጽሑፍ ሊያሳውቅ ይገባል።
2. ሚኒስቴሩ ወይም አግባብ ያለው ባለስልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ማስታወቂያው ሲደርሰው በአምስት የሥራ ቀን ውስጥ በአዋጁ አንቀጽ 28(3) እና 29 ላይ የተጠቀሱት ምክንያቶችና ሥርዓቶች ያሟላ ስለመሆኑ ማጣራት ያደርጋል ።
3. ሚኒስቴሩ ወይም አግባብ ያለው ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ባደረገው ማጣራት በአዋጁ ስለቅንሳ የተቀመጡትን ድንጋጌዎች ያሟላ መሆኑን ካረጋገጠ ሊደረጉ የሚገቡ ማስተካከያዎችን በመጥቀስ በፅሁፍ አስተያየቱን ይሰጣል።

8. የመተባበር ግዴታ

በዚህ መመሪያ ውስጥ በተደነገጉ ጉዳዮች ላይ አግባብ ያለው ማንኛውም አካል የመተባበር ግዴታ አለበት።

9. መመሪያውን ስለ ማሻሻል

ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ የዚህን መመሪያ አፈፃፀም በየወቅቱ እየገመገመ ሊያሻሽል ይችላል።

10. የተሻረ መመሪያ

የቅንሳ አፈፃፀም መመሪያ ለመወሰን ከሚያዝያ 18 ቀን 2002ዓ.ም. ጀምሮ የወጣው መመሪያ ተሸሯል።

11. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በሚኒስትር ከተፈረመበት ቀን...../ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ

ኤርጎን ተስፋዬ (ዶ/ር)

የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር